

PROFIELSCHETS BURGEMEESTER WEERT

Aangeboden aan de Commissaris van de Koningin in de provincie Limburg tijdens de openbare raadsvergadering van 3 maart 2011.

1. Inleiding

Weert zoekt een nieuwe burgemeester. In deze profielschets wordt ingegaan op de karakteristiek van de gemeente en de ambities en opgaven voor de komende jaren. De belangrijkste rollen en taken van de burgemeester worden beschreven, alsmede de specifieke vaardigheden en kwaliteiten, waarover de nieuwe burgemeester moet beschikken. Vanzelfsprekend dient de burgemeester tevens te voldoen aan de algemene functie-eisen die aan een burgemeester worden gesteld.

Waar in deze profielschets wordt gesproken van "hij"/"zijn"/ "hem", dient ook "zij"/"haar" te worden gelezen.

2. Omgevingsprofiel Weert

Weert is een levendige en ondernemende stad. Een stad met een kwalitatief hoogwaardig woon- en leefklimaat en een grote sociale samenhang: Een stad met vitaliteit en een ruime, gevarieerde werkgelegenheid waarin het voor alle groeperingen uit de samenleving prettig leven is. Een stad met goede voorzieningen op het terrein van onderwijs, sport, kunst en cultuur, vrije tijd, zorg en welzijn, een royaal scala aan accommodaties, een grote gemeenschapszin en een rijk verenigingsleven. Een stad die door haar ligging goed bereikbaar is en een groen karakter heeft.

Meer informatie over de fysieke en bestuurlijke omgeving van de burgemeester vindt u op de gemeentelijke website www.weert.nl.

3. Organisatieprofiel

De gemeentelijke organisatie werkt aan het behouden, versterken en profileren van de kwaliteiten die Weert heeft. In alle sectoren en op veel fronten. De gemeente is dé ingang tot de overheid voor inwoners, bedrijven en instellingen. De professionele dienstverlening zet de klant centraal en biedt een optimale service voor inwoners en instellingen bij het verkrijgen van producten en diensten.

Onder het motto "Meer doen met minder middelen" heeft de coalitie ingezet op een forse afname van de salariskosten. Deze doelstelling is gecombineerd met een organisatieontwikkeling die de passie en het flexibele en ondernemende karakter versterkt opdat de organisatie beter kan inspelen op de vraag van het bestuur en de samenleving.

Om een slanke en flexibele organisatie te bereiken en de gemeentelijke missie en visie te realiseren zijn er vijf kernwaarden voor de nieuwe organisatie geformuleerd die richtinggevend zijn voor het handelen van de bestuurders, de managers en de medewerkers in de gemeente Weert. De kernwaarden zijn:

- Passie
- Extern gericht en dienstverlenend
- Resultaatgericht en transparant
- Flexibel en ondernemend
- Samenwerkingsgericht.

4. Visie, ambities en ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen

In tegenstelling tot de algemene tendens in Limburg groeit Weert nog. De bevolkingsopbouw in Weert toont van oudsher een hoog percentage senioren. We moeten echter de realiteit niet uit het oog verliezen en rekening houden met demografische ontwikkelingen in de toekomst die ertoe kunnen leiden dat er sprake zal zijn van een wijziging van de bevolkingssamenstelling. Weert ziet deze demografische ontwikkelingen niet als een bedreiging, maar als een kans en stelt zich hierin op als een anticipatiegemeente over de volle breedte van de gemeentelijke taken.

Bestuurlijk domein

Weert wil een veilige gemeente zijn en blijven. Wij zijn klantgericht en staan voor een professionele dienstverlening. Wij zijn continue bezig met het werken aan goede gemeentelijke prestaties, hogere kwaliteit van de dienstverlening en meer veiligheid.

Maatschappelijk domein

Weert heeft een goed voorzieningenaanbod dat aansluit bij de verschillende behoeften. We willen dit behouden en verbeteren met het doel iedereen naar een goede school, een leven lang sporten en een rijk cultureel leven. Daarbij stimuleren wij actieve betrokkenheid van de inwoners van Weert op deze terreinen.

Het is onze ambitie om de prettige leefbaarheid en sociale samenhang te behouden. Zelfredzaamheid van jongeren, volwassenen en mensen met beperkingen willen we vergroten en hen stimuleren tot meedoen in de samenleving en tot het nemen van (eigen) verantwoordelijkheid. Waar nodig bieden we ondersteuning aan inwoners die het (even) niet meer zelf kunnen.

Economisch domein

Weert is een ondernemende stad waar dynamiek in zit, met een matige en evenwichtige groei op alle fronten. Innovatief en aantrekkelijk voor hoogwaardige kennisindustrie en dienstverlening. Er is een goed vestigingsklimaat voor ondernemers. Weert is alom bekend om zijn goede toeristisch-recreatieve infrastructuur en trekt met bruisende activiteiten toeristen en recreanten aan. Er wordt gewerkt aan verdere verbetering van het vestigingsklimaat voor bedrijven en een hoge mate van werkgelegenheid, een sterkere toeristisch-recreatieve sector in en voor de regio, een sterkere centrumfunctie in de regio, meer bezoekers met een langere verblijfsduur en hogere bestedingen.

Ruimtelijk domein

Mensen wonen graag in Weert. Wij investeren in een levendige en sociale stad met een geleidelijke en evenwichtige groei, waarbij aandacht is voor een tijdige investering in de kwaliteit van verouderde woningen en woonomgeving. Demografische ontwikkelingen zorgen voor een verandering in de kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte. Vraag en aanbod zullen beter op elkaar worden afgestemd. In het buitengebied wordt het waardevolle landschap behouden en versterkt. We zetten in op duurzame nieuwbouw voor alle groepen in de samenleving.

Weert heeft een groen karakter en is goed bereikbaar. Weert is een duurzame en schone stad waar afval op doelmatige wijze grondstof of energie wordt. We bieden hiermee randvoorwaarden voor economische ontwikkeling, woonkwaliteit en leefbaarheid.

Bezuinigingsoperatie en organisatieontwikkeling

De economische crisis en de bezuinigingen bij de rijksoverheid zullen forse consequenties hebben op de te besteden middelen en de wijze waarop de gemeente Weert de uitvoering van haar taken heeft georganiseerd. Weert staat voor een omvangrijke bezuinigingsoperatie. We moeten daar realistisch in zijn. Aan de hand van een kerntakendiscussie zullen er enerzijds bezuinigingen op de formatie en een afslanking van de ambtelijke organisatie moeten worden doorgevoerd. Anderzijds dient er te worden gekomen tot een bezuinigingspakket, dat mogelijk ook voor de burgers, het verenigingsleven, organisaties en instellingen in Weert gevolgen zal hebben.

In 2011 dienen beleidsinhoudelijke keuzes te worden gemaakt met als doelstelling een sluitende meerjarenbegroting voor de jaren 2011-2014. De afslanking van de formatie gemiddeld met 20% van de totale salariskosten (inclusief inhuur) dient te leiden tot een structurele kostenvermindering van € 5 miljoen in de meerjarenbegroting per 1 januari 2014. De overige nog te bepalen bezuinigingsmaatregelen dienen op hetzelfde moment een structurele besparing van € 6 miljoen op te leveren (huidige raming, dit bedrag kan nog positieve of negatieve bijstelling behoeven).

5. Taken en rollen burgemeester

5.1 Taken

U heeft een aantal wettelijke taken en bent op grond van de wet voorzitter van het college en van de gemeenteraad. U heeft de wettelijke taken op het terrein van openbare orde en veiligheid.

U heeft ook een aantal taken die voortvloeien uit de positie van Weert in de regio. Weert participeert in diverse internationale, provinciale en regionale samenwerkingsverbanden met andere gemeenten en andere overheden. Primair zijn dat:

- de Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg (GOML);
- de Hoge Dunk voor het land van Weert en Cranendonck;
- samenwerking met Zuid-Oost Brabant (Brainport).

Voorts kunnen worden genoemd de grensoverschrijdende samenwerking tussen de steden Weert, Maaseik en Bree, de grensoverschrijdende gemeenschappelijke regeling Euregio Rijn-Maas-Noord en de contacten met de Chinese stad Hangzhou.

Aan u kunnen ook inhoudelijke portefeuille-onderdelen worden toegekend, e.e.a. in goed overleg te bepalen tussen de wethouders en u. Zo is bij het begin van de huidige collegeperiode de volgende portefeuille aan de burgemeester toegekend: deregulering.

De portefeuilleverdeling van het college zal na de benoeming van de burgemeester opnieuw worden bezien, waarbij rekening wordt gehouden met specifieke kundigheden en ervaringen van de benoemde burgemeester.

5.2 Essentiële rollen

Bij de bovengenoemde taken hoort een aantal essentiële rollen die u als burgemeester van Weert dient te vervullen.

Het gezicht van de gemeente naar de burger

U heeft oog voor de positie en de belangen van groepen met een kwetsbare positie in de samenleving. U luistert naar hen en zorgt ervoor dat ook hun stem gehoord wordt. Dit vraagt om een burgemeester die toegankelijk en makkelijk aanspreekbaar is en een natuurlijke flair heeft om met mensen op alle niveaus om te gaan. Verder is het belangrijk dat u contact zoekt met de Weertse gemeenschap waaronder het bedrijfsleven, de wijk- en dorpsraden en de instellingen in Weert. Vanzelfsprekend treedt u naar buiten toe op in een goede afstemming met de betrokken portefeuillehouders in het college.

U heeft een taak als kwaliteitsbewaker van procedures die betrekking hebben op de relatie burger-bestuur. U ziet toe op tijdige voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het gemeentelijk beleid en afstemming tussen degenen die daarbij betrokken zijn. Van u wordt gevraagd de vastgestelde visie op interactief beleid actief uit te dragen.

Verbindende schakel tussen raad en college

U bent wettelijk gezien voorzitter van zowel het college als van de gemeenteraad. Als voorzitter van de gemeenteraad positioneert u het primaat van de gemeenteraad als hoogste gemeentelijke bestuursorgaan. Naast het spanningsveld dat dit met zich meebrengt, geeft het ook de mogelijkheid om als 'linking pin' tussen beide organen te functioneren. U heeft een democratische instelling en zorgt ervoor dat alle partijen in de raad een gelijkwaardige inbreng kunnen leveren. U zet zich in voor het behoud van de constructieve werkverhouding tussen college en raad.

Verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid

Openbare orde, veiligheid en handhaving zijn hot items voor de burgemeester van Weert. Weert wil voorop lopen bij het voorkomen van onveiligheid, overlast en criminaliteit en de aanpak van problemen die rond deze thema's bestaan. U bent verantwoordelijk voor het ontwikkelen en uitvoeren van het veiligheidsbeleid.

Rots in de branding bij calamiteiten

De leidende rol van de burgemeester bij crisissituaties vraagt om iemand die zowel tijdens als na een crisis stevig in zijn schoenen staat, gezag en vertrouwen uitstraalt en een groot inlevingsvermogen heeft.

Bezuinigingen

Wij verwachten van u een rol als aanjager in het bestuurlijke proces van de bezuinigingsoperatie zoals hierboven beschreven.

Coördinerende rol

Wij verwachten dat u zich niet alleen inzet voor uw eigen taken en de onderdelen van uw portefeuille, maar ook een coördinerende en voortrekkersrol vervult bij aangelegenheden die de diverse portefeuilles overstijgen. Een voorbeeld hiervan zijn de demografische ontwikkelingen. U moet een leidende rol innemen bij het inspelen op deze ontwikkelingen. Als voorzitter bevordert u in het college het collectief besturen. U treedt daadkrachtig op en maakt gebruik van een omvangrijk netwerk.

6. Competenties

U bent een burgemeester met charisma, visie en overtuigingskracht. Geslacht, leeftijd en politieke kleur zijn niet van belang; wat telt zijn de kwaliteiten die u in huis heeft. U heeft ruime bestuurlijke ervaring en kwaliteiten waaronder leiderschap en sociale vaardigheden. U bent integer en hecht sterk aan een integer opererende overheid. U bent voor tenminste 6 jaar beschikbaar.

Basiscompetenties

U moet als burgemeester van Weert in iedere situatie aan de volgende 6 basiscompetenties voldoen:

1. **Integriteit:** u handelt eenduidig en transparant volgens algemeen geaccepteerde normen en waarden, u draagt deze uit en spreekt anderen hierop aan.
2. **Stressbestendigheid:** u onderneemt acties en treedt op in situaties die hierom vragen. U treedt in crisissituaties op met rust en vertrouwen.
3. **Onafhankelijkheid:** u staat op basis van gezag en positie boven partijen en wordt als zodanig geaccepteerd.
4. **Signaalgevoeligheid:** u zoekt actief informatie uit de bestuurlijke en organisatorische omgeving en uit de samenleving die voor het eigen handelen van belang is. U gebruikt deze signalen voor reflectie op het eigen handelen.
5. **Identificatie:** u neemt in elk onderdeel van de functie een passende positie in en verplaatst zich in personen of groepen waarmee hij van doen heeft.
6. **Bindend vermogen:** u geeft richting en binding in een groep of gemeenschap. U brengt doeltreffende samenwerkingsverbanden tot stand en handhaaft deze, u fungeert als (ver)bindende schakel en bruggenbouwer.

Bestuursstijlen

Bovendien moet u over de volgende bestuursstijlen beschikken:

Verbinder

U bent een burgemeester die te typeren is als een verbinder. Die in kleiner verband in zijn coördinerende rol van voorzitter het college als een goed team kan laten functioneren en die de raad de ruimte geeft zijn weg binnen het dualisme verder te vinden. Het samenspel tussen gemeentesecretaris en griffier stimuleren en samenwerking binnen de organisatie voor een optimale ondersteuning van college en raad. En die in groter verband aandacht heeft voor wat mensen samenbrengt en bindt. Die van een gemeente een gemeenschap

maakt. Personen en groepen bindt aan gemeenschappelijke doelen. Hen stimuleert hieraan een eigen bijdrage te leveren. U legt ook verbanden tussen de gemeentelijke organisatie en de partners in de stad om samen de potenties van de stad uit te bouwen en tussen stad en regio om tot een optimale regionale samenwerking op velerlei gebied te komen. U bent aanwezig in de gemeente, zichtbaar, toegankelijk en aanspreekbaar voor de bewoners.

Netwerker

U bent een burgemeester die in staat is om te netwerken. Een burgemeester die zijn contacten, bijvoorbeeld bij Europese Unie, Kabinet en Provincie, goed weet te gebruiken en waar nodig behendig in staat is ook nieuwe netwerken te smeden om al onderhandelend resultaten voor Weert te bereiken. Kernpunt is het uitdragen van een visie, daarvoor medestanders te vinden en zo een draagvlak te creëren voor ideeën en plannen. Een burgemeester die het Weerter belang een plaats kan geven in een groter geheel om zodoende grotere kansen voor Weert te genereren. U moet zich in dat soort netwerken makkelijk kunnen bewegen. Het hebben van goede contacten op de diverse schaalniveaus werkt dan ook als een pré. Gezien ook het opereren in internationale gezelschappen is ook een goede beheersing van enkele moderne Europese talen nodig.

Bestuursvaardigheden

Om het ambt van burgemeester in Weert optimaal te kunnen vervullen vinden wij de volgende combinatie van bestuursvaardigheden essentieel:

Communicatie

U kunt goed luisteren, onderkent en verplaatst zich in gevoelens en behoeften van anderen. U legt en onderhoudt vlot en effectief contacten (ook met individuele burgers). U begeeft zich makkelijk in allerlei gezelschappen. U gebruikt begrijpelijke taal en sluit daarmee aan bij de doelgroep. In complexe situaties geeft u een duidelijke lijn aan, benoemt de kern of verbreedt de kwestie en maakt verschillen en overeenkomsten in standpunten van partijen transparant. U bent in staat op overtuigende wijze en in de toon die past bij Weert in de media op te treden.

Daadkracht

U beschikt over doorzettingsvermogen, u signaleert kansen en handelt daarnaar. U bent in staat om vernieuwingen die noodzakelijk zijn te signaleren, te stimuleren en er draagvlak voor te krijgen. U bent vasthoudend en besluitvaardig met respect voor ieders (tegengestelde) belangen. Daardoor weet u succes te behalen in overlegsituaties.

Relatie tot omgeving

U bent goed geïnformeerd over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en en zet deze kennis in voor de gemeente. U bent zich bewust van uw omgeving en speelt daarop in door in overlegsituaties belangen en standpunten te verbinden en tot gedragen oplossingen te komen. U bewaakt de voortgang op procesniveau. U onderkent de invloed van uw handelen en dat van anderen op de bestuurlijke en ambtelijke organisatie.

7. Tot slot

Een assessment op één of enkele selectiecriteria kan deel uitmaken van de procedure; oogmerk daarvan zal dan zijn de vertrouwenscommissie over aanvullende informatie te laten beschikken bij de afronding van het advies.

